

28 JANUARI 2014. - Koninklijk besluit houdende de minimumvoorwaarden en modaliteiten voor de bemiddeling in het kader van de wet betreffende de Gemeentelijke Administratieve Sancties (GAS)

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het ontwerp van besluit waarvan wij de eer hebben het ter ondertekening aan Uwe Majesteit voor te leggen wordt genomen krachtens artikel 8 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties.

Zo brengt de Wet van 24 juni 2013 (Belgisch Staatsblad 1 juli 2013) betreffende de gemeentelijke administratieve sancties in uitvoering van het Regeerakkoord aan het huidig toegepaste dispositief een aantal belangrijke veranderingen aan. Er wordt met name voorzien dat de gemeenten die dat wensen de gemeentelijke sancties zullen kunnen toepassen bij minderjarigen vanaf 14 jaar. Deze wetswijziging zal waarschijnlijk een belangrijke impact hebben op de uitvoering en de opvolging van de bemiddelingsprocedure aangezien de voorafgaandelijke bemiddelingsaanbod verplicht is voor minderjarigen.

Met betrekking tot wat precies onder de bemiddeling valt, voorziet artikel 8 van de wet van 24 juni 2013 dat « de lokale bemiddeling wordt gevoerd door een bemiddelaar die beantwoordt aan de minimale voorwaarden die door de Koning worden bepaald, hierna genoemd de bemiddelaar, of door een gespecialiseerde en door de gemeente erkende bemiddelingsdienst, overeenkomstig de door de Koning bepaalde voorwaarden en nadere regels ».

De voorwaarden en modaliteiten van de bemiddeling dienden derhalve te worden bepaald. De Raad van State heeft via haar advies 54.756/2 bepaalde bemerkingen gemaakt die in rekening werden gebracht en tot de wijziging van het besluit bij de gevraagde artikelen hebben geleid.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 definieert een aantal termen die in de tekst worden gebruikt.

In het bijzonder het 3e streepje, betreffende de sanctionerend ambtenaar verwijst naar artikel 6, § 3, van de wet van 24 juni 2013 volgens dewelke de bemiddelaar en de sanctionerend ambtenaar niet dezelfde persoon kunnen zijn.

Het 5e streepje herneemt het feit dat de gespecialiseerde bemiddelingsdienst een vzw moet zijn die erkend is door een (of meerdere) gemeenten waarmee ze een (of meerdere) overeenkomsten afsluit.

In het 6e streepje wordt verduidelijkt dat als slachtoffer de natuurlijke of rechtspersoon bedoeld wordt waarvan de belangen als geschaad werden beschouwd door de sanctionerend

ambtenaar. Derhalve kan een gemeente bijvoorbeeld als benadeelde beschouwd worden. Ze zal zich, desgevallend, kunnen laten vertegenwoordigen in een bemiddelingsprocedure. Deze definitie is nuttig voor de interpretatie van de bepalingen over de bemiddeling voor meerderjarigen. De wet stelt inderdaad als voorwaarde voor de bemiddeling dat er een slachtoffer geïdentificeerd is.

Artikel 2 verduidelijkt dat de gemeenten de mogelijkheid hebben zich te organiseren om samen van dezelfde diensten van eenzelfde lokale bemiddelaar te genieten. Hiertoe kunnen ze onderling samenwerkingsovereenkomsten afsluiten. De gemeenten die een bemiddelaar aanwerven die voor andere gemeenten ter beschikking wordt gesteld zullen kunnen genieten van een subsidie van de GAS-task force van de POD Maatschappelijke Integratie.

Artikel 3 herneemt de toekenningsvoorwaarden en -modaliteiten voor de bemiddelingsdiensten. Die beogen de garantie van het gespecialiseerde karakter van de bemiddelingsdienst, zijn onafhankelijkheid en het feit dat eens hij erkend is, hij de lokale bemiddeling zal kunnen waarborgen. De modaliteiten van de eventuele intrekking of vernieuwing van de erkenning worden ook bepaald.

Artikel 4 voorziet dat in geval de overtreder het bemiddelingsaanbod weigert, of dit aanbod nu facultatief is (voor de meerderjarigen) of verplicht (voor de minderjarigen), de sanctionerend ambtenaar hier de bemiddelaar over informeert.

Artikel 5 voorziet dat het evaluatieverslag verduidelijkt of de bemiddeling werd geweigerd, heeft gefaald of tot een akkoord heeft geleid. Een maatregel die onafhankelijk van de wil van de overtreder niet is uitgevoerd wordt bij het welslagen van een bemiddeling opgenomen. Deze elementen moeten doorgegeven worden aan de sanctionerend ambtenaar die op deze basis al dan niet een einde aan de procedure moet stellen. Ter herinnering: op basis van een vastgestelde geslaagde bemiddeling, moet de sanctionerend ambtenaar de procedure afsluiten. In geval van falen van de bemiddeling kan de sanctionerend ambtenaar de overtreder een gemeenschapsdienst voorstellen. De sanctionerend ambtenaar kan zich dan op het advies van de bemiddelaar ter zake beroepen. De bemiddelaar is inderdaad al met de partijen in contact geweest en kan in bepaalde gevallen oordelen dat een gemeenschapsdienst, door hem beschreven, nuttig zal als schadeloosstelling, zelfs symbolisch, van de geleden schade en een impact zal hebben, met name inzake recidive, die interessanter is dan de betaling van een administratieve boete.

Artikel 6 bepaalt de voorwaarden waaraan een bemiddelaar moet voldoen : naast geen enkele veroordeling tot een correctionele of strafrechtelijke straf - behalve voor kleine verkeersovertredingen - te hebben opgelopen, wordt een universitair of gelijkwaardig diploma vereist. Deze opleiding moet ten laatste twee jaar na de aanstelling van de bemiddelaar worden aangevuld door een opleiding die gericht is op de lokale bemiddeling beschreven in

de tekst. Een relevante professionele ervaring gelijkwaardig aan drie jaar als voltijds bemiddelaar kan opgewaardeerd worden als diploma van universitair onderwijs of gelijkwaardig. Een dergelijke ervaring is nodig om de afwezigheid van een diploma te compenseren: het aantal en verscheidenheid van de reeds behandelde dossiers, betrekkingen met de andere organen en instellingen, kennis verworven op het terrein inzake wetgeving en reglementering,...

Artikel 7 lijst de voornaamste taken op van de bemiddelaar, waarvan de eerste de bemiddelingsprocedure is. De bemiddelaar moet echter ook, indien nodig, de modaliteiten bepalen van de gemeenschapsdienst uitgevoerd door de minderjarigen, deelnemen aan het lokale preventiebeleid, een verslag opstellen als evaluatie van het beroep op de bemiddeling in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties en de opvolging verzekeren van de initiatieven en de reglementeringen die een impact hebben op het preventiebeleid en het gemeentelijke veiligheidsbeleid.

Artikel 8 bepaalt dat, om zijn taak op strikt onafhankelijke wijze van de sanctionerend ambtenaar uit te voeren, de bemiddelaar zich niet onder leiding van de sanctionerend ambtenaar bevindt en niet door de sanctionerend ambtenaar geëvalueerd wordt.

Artikel 9 bepaalt enkele deontologische principes die elke lokale bemiddeling moet begeleiden en vergemakkelijken: vrije toestemming, vertrouwelijkheid, transparantie, neutraliteit en onafhankelijkheid. Deze principes worden ingegeven door die bepaald in het artikel 3ter van de voorafgaande titel van het wetboek van strafvordering. In dezelfde geest wordt verduidelijkt dat de gemeente, om de uitvoering van deze principes te vergemakkelijken, de bemiddelaar een aangepast lokaal ter beschikking moet stellen. Dit lokaal zal geen partijdigheid van de bemiddelaar mogen suggereren (bijvoorbeeld: zich niet in een politiecommissariaat bevinden) en zal bijdragen tot de vertrouwelijkheid van de procedure.

Artikel 10 geeft de datum van inwerkingtreding van het besluit, die identiek is aan die van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 11 bepaalt dat de Minister belast met Grote Steden en de Minister van Binnenlandse Zaken belast zijn met de uitvoering van dit besluit, elk voor wat hem betreft.

J.-P. LABILLE